

Kantakaupungin kirkot: Suomenlinnan ja Mikael Agricolan kirkot sekä Kampin kappeli

Haagan seurakunnan seurakuntaneuvosto
09.02.2026 § 8
534/03.00/2025

Esittelijä Kirkkoherra, Haagan seurakunta Mattsson Mari

Päätösehdotus Seurakuntaneuvosto käy keskustelun ja hyväksyy liitteenä olevan kantakaupungin kirkkoja koskevan lausunnon mahdollisin keskustelussa esiin nousevin korjauksin.

Käsittely Käytiin keskustelua asiasta.

Päätös Seurakuntaneuvosto hyväksyi lausunnon koskien kantakaupungin kirkkoja lausuntoon tehtyjen lisäysten jälkeen.

Yhteinen kirkkoneuvosto 27.11.2025 § 309

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

- 1) lähettää lausuntopyynnön Helsingin seurakunnille Suomenlinnan ja Mikael Agricolan kirkkojen siirtämisestä yhteisen seurakuntatyön hallintaan yhteisökirjoiksi sekä pyytää asiasta lausuntoa helmikuun 2026 loppuun mennessä,
- 2) valtuuttaa kiinteistöjohtajan aloittamaan myyntineuvottelut Kampin kappelista.

Käsittely Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki selosti asiaa.
Käsittelyn aikana käytettiin 16 puheenvuoroa.
Selostustekstin kolmannen kappaleen viimeinen lause päätettiin poistaa pöytäkirjasta.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Helsingin tuomiokirkkoseurakunta on tehnyt päätöksen maaliskuussa 2025, että seurakunta luopuu Suomenlinnan kirkosta vuoden 2025 loppuun mennessä. Tämä tarkoittaa, että ko. kirkko siirtyy seurakuntayhtymän hallintaan. Suomenlinnan kirkko on keskeinen osa Suomenlinnan maailmanperintökohdetta ja oleellinen osa Helsingin kaupunkikuvaa. Tuomiokirkkoseurakunta on luopumispäätöksen jälkeen sopinut joitain toimintoja Suomenlinnan kirkkoon vuodelle 2026. Neuvotteluissa

tuomiokirkkoseurakunnan ja seurakuntayhtymän välillä on pyritty löytämään ratkaisu, jossa Suomenlinnan kirkko pysyisi Helsingin seurakuntayhtymän kiinteistökannassa kirkkona. Näin on päädytty alustavaan ratkaisuun, jossa vuodesta 2026 alkaen yhteiset palvelut (yhteinen seurakuntatyö) siirtyy Suomenlinnan kirkon pääasialliseksi vuokralaiseksi ja tuomiokirkkoseurakunta osallistuu kustannusten maksamiseen siltä osin kun se järjestää kirkossa tai kryptassa toimintaa. Alustavasti on puhuttu noin puolesta käyttöajasta painottuen kesäkauteen.

Mikael Agricolan kirkon osalta Helsingin tuomiokirkkoseurakunta haluaa myöskin pienentää kulujaan. Nykyisellään tuomiokirkkoseurakunnalla ja yhteisillä palveluilla on ollut sopimus, jonka mukaan seurakunta on tilan pääasiallinen vuokralainen ja yhteiset palvelut ovat maksaneet suurimman osan sisäisestä vuokrasta. Seurakuntayhtymän ja tuomiokirkkoseurakunnan käymien keskustelujen perusteella tulevan vuoden 2026 aikana Mikael Agricolan kirkko siirtyisi kokonaisuudessaan yhteisen seurakuntatyön hallintaan ja Tuomiokirkkoseurakunta maksaisi kirkkokiinteistön tiloja käytön mukaan. Alustavasti on puhuttu noin neljäosan kustannustasosta.

Kampin kappeliin ei ole toimintakonseptikokeiluista huolimatta löydetty sellaista toiminnallista tarvetta, joka pystyttäisiin toimitiloissa nykyisellään järjestämään tai jota ei pystyttäisi kiinteistökannassa muualla toteuttamaan. Selvitysten jälkeen seurakunnalla, yhteisellä seurakuntatyöllä eikä yhteisillä palveluilla ole mahdollisuutta osallistua Kampin kappelin ylläpidon kustannuksiin erinomaisesta sijainnistaan huolimatta.

Alla tarkempi esittely ko. kolmesta kohteesta.

Kampin kappeli

Kampin kappeli on valmistunut vuonna 2012. Aluksi toiminta-ajatuksena oli tarjota palveluohjausta yhteistyössä Helsingin kaupungin sosiaalitoiminen sekä kirkon diakoniatyönkesken. Helsingin kaupunki päätti vähentää läsnäoloaan Kampin kappelissa koska tilat eivät soveltuneet toimintaan vuonna 2021. Lopullisesti luovuttiin yhteistoimintamallista syksyllä 2022 kun seurakuntayhtymä ilmoitti, että toiminta kappelissa muuttuu. Tämän jälkeen kappelissa käynnistyi keskusteluavun tarjoaminen.

Vuoden 2022 syksyllä seurakuntayhtymässä käytiin yhteistoimintaneuvottelut, jonka seurauksena Kampin kappelissa annettu keskusteluapu loppui. Oltiin tilanteessa, jossa kappelin toiminnalle jouduttiin luomaan uusi toimintamalli. Kampin kappeli avattiin uudelleen huhtikuussa 2023.

Vuoden 2023 alkupuolella kappelin toimintamallia hahmoteltiin uudelleen matkailullisista lähtökohdista. Tuolloin päätettiin ottaa käyttöön turistisesongin pääsymaksu sekä supistaa kappelin aukioloaikoja. Tätä varten hankittiin kaksi pääsylippuautomaattia. Kappeli avautui jälleen kävijöille kesäkuun 2023 alussa, ja pääsymaksu saatiin käyttöön heinäkuun 2023 alussa.

Kokouksessaan 19.1.2024 Yhteinen kirkkoneuvosto perusti työryhmän, jonka tehtävinä on määrittää suuntaviivat Kampin kappelin toiminnalle tulevaisuudessa, selvittää mahdollisuudet Kampin kappelin poistoajan muuttamiseksi ja toiminnan taloudelliseksi vakauttamiseksi sekä selvittää vaihtoehdot kappelin toiminnan sijoittumiselle Helsingin seurakuntayhtymän organisaatiossa.

Kesän ja syksyn 2024 ajaksi palkattiin tapahtumatuottaja, jonka tehtävänä oli selvittää toiminnallisia ja taloudellisia asioita Kappelin tulevaisuudessa. Raportti käy ilmi liitteestä.

Raportissa tarkastellaan Kampin kappelin toimintaa ja kehittämismahdollisuuksia erityisesti tulonhankinnan näkökulmasta. Kappelin alkuperäinen tehtävä oli tarjota matalan kynnyksen keskusteluapua ja hiljaisuuden kokemuksia, mutta vuodesta

2022 lähtien toiminta on painottunut matkailuun ja tulonhankintaan. Kappeli on suosittu turistikohde.

Vuoden 2025 aikana Kampin kappeliin on tullut muutoksia. Pääsymaksukausi ei rajoitu enää vain kesäkuukausiin vaan sitä on jatkettu ympärivuotisena. Tämä on mahdollistanut pääsylipputulojen kasvattamisen ja talousarviossa asetetun tulostavoitteen ylittämisen. Marraskuussa otetaan käyttöön sisäänpääsylipun maksaminen digitaalisesti puhelimella jolloin on maksuvälineenä toimivat myös todella monet kansainväliset maksupalvelut ja -kortit.

Kampin kappeli	2021	2022	2023	2024	2025
Toimintatuotot	1 488 €	452 €	5 4643 €	75 825 €	108 218 €
					1-11kk

Kampin kappelissa on kokeiltu monenlaista uutta toimintaa syksyn 2025 aikana. Osa tapahtumista on toiminut hyvin, osa ei. Yhteistä tälle on se, että Kampin kappeli ei ole toiminut tapahtumien järjestäjänä yksin vaan alustana muille toimijoille ja organisaatioille. Tällä tavalla kustannuksia on voitu karsia ja vastuuta toiminnan järjestämisestä sekä markkinoinnista siirtää kumppaneille.

Yhteinen kirkkoneuvosto on esittänyt iltakoulussaan toiveen, että seurakuntayhtymässä laadittaisiin selvitys mahdollisuudesta Kampin kappelin säätiöittämiseksi. Tästä on tehty aikaisemmin selvitys

Kevään ja kesän 2025 aikana tehtyjen talousselvitysten yhteydessä on käynyt ilmi, että Kampin kappelille ja Malminkartanon kappelille on seurakuntayhtymän poistosuunnitelman muuttamisen yhteydessä määritetty kirjanpitoon väärä poisto aika. Uuden poistosuunnitelman mukaan kappeleiden poisto aika on 40 vuotta, mutta Kampin kappeliin ja Malminkartanon kappeliin on sovellettu virheellisesti siunauskappeleiden ja seurakuntakeskusten 20 vuoden poisto aikaa. Virheen taustalla on tilanne, jonka mukaan Kampin kappeli on poistosuunnitelman näkökulmasta jo alun perin määritelty seurakuntataloksi. Näin ollen Kampin kappelin poisto aika on aiemman poistosuunnitelman mukaan ollut 30 vuotta, ja 1.1.2022 voimaan astuneen uuden poistosuunnitelman mukaan 20 vuotta. Tietoa siitä, miksi Kampin kappeli on alun perin luokiteltu seurakuntataloksi, ei valitettavasti ole tiedossa.

Kirkkojärjestyksen 3 luku 54 § määrittelee kappelin: *Seurakunnalla voi olla jumalanpalveluksia, muuta hartauselämää ja kirkollisia toimituksia varten kappeli. Kappeliin sovelletaan, mitä kirkon vihkimisestä ja käytöstä säädetään.* Kappeli on siis kirkkojärjestyksen mukaisesti kirkollinen rakennus. Se ei ole kirkko, mutta ei seurakuntatalokaan. Oikeampi poisto aika kappeleille on siis uuden poistosuunnitelman mukaisesti 40 vuotta.

Kampin kappelin ja Malminkartanon kappelin poisto aika (uudisrakentamishankinnan osalta) korjataan oikeaksi 1.1.2026 alkaen. Muutos on huomioitu vuoden 2026 talousarvioehdotuksessa. Muutoksella on merkittävä vaikutus Kampin kappelin sisäiseen vuokraan. 20 vuoden poisto ajalla vuoden 2026 sisäinen vuokra olisi ollut n. 525 000 euroa, 40 vuoden poisto ajalla sisäinen vuokra pienenee n. 205 000 euroon. Sisäinen vuokra laskee muutoksen myötä 318 179 eurolla. Kampin kappelin uusi poisto aika päättyy vuonna 2052.

Alla yksilöitynä Kampin kappelin sisäisten vuokrien kehitys vuosilta 2021-2026:

Kampin kappeli	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Sisäiset vuokratulot	61 083,48 €	58 994,52 €	185 959,92 €	561 620,88 €	n. 561 000 €	n. 205 000 €

Kampin kappelin osalta kiinteistöosasto maksaa tällä hetkellä kappelista aiheutuvat kiinteistökulut ja poistot, vaikka siellä on toimintaa. Käytännössä vaihtoehdot ovat

joko toiminnan jatkaminen kappelissa niin, että siitä maksetaan kiinteistöstrategian mukaista sisäistä vuokraa tai sitten että kappelia ryhdytään myymään sen jälkeen kun päätös myynnistä on tehty. Kappelin vuokraaminen muuhun kuin sisäiseen käyttöön tarkoittaisi käytännössä toimijan subventoimista kiinteistöosaston varoin, mitä ei voida pitää kannatettavana pitkäaikaisratkaisuna.

Aikaisempia päätöksiä Kampin kappelin osalta on tehty ja ne on koottu liitteeseen. Liite: *Kampin kappelia koskevat YKN käsittelyt*.

Kampin kappelin toiminnan jatkamisesta vuoden 2026 loppuun saakka on johtajisto tehnyt päätöksen 11.11.2025.

Suomenlinnan kirkko

Suomenlinnan kirkko on kulttuurihistoriallisesti arvokas ja sijaitsee Unescon perintökohteessa. Se on yksi kymmenestä olemassaolevasta ja yksi kolmesta toiminnassa olevasta kirkkomajakasta maailmassa. Kirkko on tärkeä Suomenlinnan asukasyhdistykselle sekä Suomenlinna seuralle ja se on ollut Tuomiokirkkoseurakunnan ja seurakunnan yhteistyökumppaneiden käytössä. Kirkosta tuli kesäkaudelle 2025 maksullinen.

Kirkossa järjestetään vuosittain tapahtumia, jotka ovat yhteistyökumppaneiden järjestämiä. Tällaisia tapahtumia on ollut mm. kesäsoitot iltaisin tapulista klo 21, Suomenlinnan MLL:n pitämät (maanantai-tiistai) kerhot kryptassa, Merisotakoulun kevätkauden aloitusjumalanpalvelus, Viapori Jazzin vuosittainen konsertti, Suomen kamarimusiikkiseuran Taiteiden yön konsertti (tänä vuonna muualla), Helsingin urkukesän iltä- ja päiväkonsertit, vanhojen suokkilaisten hartaushetki, Rauhanyhdistyksen yhteislauluillat (kesällä ja joulukuussa)

Tuomiokirkkoseurakunnan omaa toimintaa Suomenlinnan kirkolla ovat olleet mm. yhteydet edellisiin toimijoihin; koska omat resurssit eivät riitä lapsityöhön Suomenlinnassa, minkä vuoksi kerhoja pitää MLL kirkon kryptassa; koululaisten keskiviikkoilta kryptassa; vihkimiset helsinkiläisille (noin 50 vihkimistä kesäkaudesta kohden), pääsiäismessu, pyhäinpäivähartaus ja Kauneimmat joululaulut, messu kerran kuukaudessa.

Kirkollisten toimitusten osalta kirkko on suosittu vihkikirkko kesällä. Vihkimisiä Suomenlinnassa on noin puolet helsinkiläisten ja puolet muualta. Tuomiokirkkoseurakunnan jäseniä heistä on kesässä muutamia.

Tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto on päättänyt 10.3.2025 luopua Suomenlinnan kirkosta vuoden 2026 alusta alkaen. Syksyn aikana käydyissä tuomiokirkkoseurakunnan sekä yhteisten palveluiden välisissä neuvotteluissa on päädytty alustavaan ratkaisuun, jossa yhteisestä seurakuntatyöstä tulee Suomenlinnan kirkon päävuokralainen ja tuomiokirkkoseurakunta maksaa sisäisestä vuokrasta puolet. Henkilöstökulut ja -hallinta siirtyvät yhteiselle seurakuntatyölle.

Tähän ratkaisuun on päädytty siksi, että Suomenlinnan kirkko on yksi Helsingin maamerkkikirkkoista eikä täten ole myytävien kirkkojen joukossa.

Tuomiokirkkoseurakunnalle osittainen vuokran maksun määräytyminen on taas perusteltua siksi, että seurakunnalla on kirkossa seurakunnallista toimintaa ja seurakunta omalta osaltaan ymmärtää Suomenlinnan kirkon aseman Helsingin kirkkokiinteistöjen kokonaisuudessa ja seurakunta on myös kiinnostunut kirkon osittaisesta käytöstä jatkossa.

Mikael Agricolan kirkko

Helsingin Tuomiokirkkoseurakunta on käynyt Mikael Agricolan kirkon osalta keskustelua kirkosta luopumisesta 2000 luvun alussa. Vuonna 2007 toteutettiin keskustelut, joiden tavoitteena oli kehittää Mikael Agricolan kirkon toimintaa ja jakaa kirkon kuluja yhdessä Yhteisen seurakuntatyön kanssa.

Vuonna 2009 on allekirjoitettu Agricola –projektin yhteistyösopimus jossa osallisia olivat Helsingin Tuomiokirkkoseurakunta päävuokralaisena, Yhteinen seurakuntatyö, Tuomasyhteisö ja Helsinki Missio.

Marraskuussa vuonna 2024 yhteistyösopimuksesta (Agricola –projekti) on kirjattu ulos toimintansa kyseisessä kirkkorakennuksessa jo keväällä 2020 päättänyt Helsinki Missio. Heidän tilalleen on yhteistyösopimukseen kirjattu Suomen Anglikaanikirkko. Suomen Anglikaanikirkon liittamisestä on käyty keskusteluja jo vuodesta 2020 asti. Lisäksi kyseinen yhteisö on toiminut Mikael Agricolan kirkolla jo entuudestaan kauemmin. Päivitetty yhteistyösopimus toi siis käytännössä sopimuksen ajan tasalle, kun kyseisessä kirkossa toimivat yhteisöt tulivat kirjatuiksi todellisuutta vastaavalla tavalla.

Mikael Agricolan kirkossa toimii tällä hetkellä aktiivisesti tuomiokirkkoseurakunta, nuorten aikuisten jumalanpalvelusyhteisö (entiseltä nimeltään Agricola-projekti), Tuomasyhteisö sekä Aglikaaninen kirkko. Kaikkien näiden toimijoiden toiminnan turvaaminen on ollut käytyjen neuvotteluiden tarkoituksena.

Helsingin tuomiokirkkoseurakunta ja yhteiset palvelut ovat käyneet syksyn 2025 aikana neuvotteluja siitä voisiko Mikael Agricolan kirkko siirtyä kokonaisuudessaan yhteisen seurakuntatyön hallintaan. Tämä liittyy tuomiokirkkoseurakunnan näkökulmasta yhteen Suomenlinnan kirkon kanssa, jossa seurakunnalla on pyrkimyksinä päästä eroon osasta tilavuokria ja tiivistää toimintaa. Näissä neuvotteluissa on päästy yhteisymmärrykseen siitä, että Mikael Agricolan kirkon osalta yhteinen seurakuntatyö voisi ottaa kirkkokiinteistön hallintaansa ja tehdä päävuokralaissopimuksen kiinteistöosaston kanssa. Tuomiokirkkoseurakunnan osalta on sovittu, että he osallistuvat kustannuksiin ¼ tilavuokrasta sekä ¼ kirkon palveluskunnan kustannuksista. Käytyjen neuvotteluiden perusteella, aikataulusuunnitelma näille muutoksille olisi alkuvuosi 2026.

Mikael Agricolan kirkossa toimii tällä hetkellä aktiivisesti tuomiokirkkoseurakunta, nuorten aikuisten jumalanpalvelusyhteisö (entiseltä nimeltään Agricola-projekti), Tuomasyhteisö sekä Aglikaaninen kirkko. Kaikkien näiden toimijoiden toiminnan turvaaminen on ollut käytyjen neuvotteluiden tarkoituksena.

Seurakuntien kuuleminen Suomenlinnan kirkon ja Mikael Agricolan kirkon tulevaisuuden toiminta- ja rahoitusmallista

Suomenlinnan kirkko ja Mikael Agricolan kirkko ovat näillä näkymin siirtymässä yhteisen seurakuntatyön päävuokralaisvastuulle Tuomiokirkkoseurakunnan luovuttua kiinteistöistä. Nämä kirkot ovat kaupunkikuvallisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä rakennuksia, joita seurakuntayhtymän on erittäin vaikea myydä. Kirkoissa järjestetään helsinkiläisiä palvelevaa seurakunnallista toimintaa, kuten jumalanpalveluksia, kirkollisia toimituksia ja musiikkitapahtumia. Toiminta kokoa osallistujia laajasti koko Helsingistä ja pääkaupunkiseudulta. Kirkkojen erityispiirteet ja strateginen merkitys huomioiden vastaavia kirkkoja ei löydy Helsingin kirkkokannasta.

Tämän kuulemiskierroksen tavoitteena on kerätä seurakuntaneuvostoilta **näkemyksiä kummankin kirkon rahoitusmallista ja toimintakonseptista**. Tärkeää on ratkaisukeskeisyys: miten mahdollistamme näiden kahden kirkon ylläpidon ja käytön tulevaisuudessa niin, että ne palvelevat Helsingin seurakuntia ja kirkon jäseniä kokonaisuudessaan parhaalla tavalla? Kenelle vastuu toiminnasta ja rahoituksesta tulevaisuudessa kuuluu? Millaista toimintaa niissä pitäisi järjestää? Miten voisimme kasvattaa näistä kirkoista tulevia tuottoja? Entä miten kustannukset jakautuvat mahdollisimman oikeudenmukaisesti?

Kyseessä on kirkkorakennukset, joissa järjestetään myös seurakunnallista toimintaa, kun ratkaisuun sisältyisi tuomiokirkkoseurakunnan läsnäolo ja toiminnan osittainen järjestäminen. Yhteiskäyttötiloina kirkot ovat kuitenkin Helsingin

seurakuntien toiminnan kannalta tiloja, joiden mahdolliseen käyttöön on syytä saada näkemys Helsingin seurakunnilta.

Suomenlinnan kirkko

Kirkko sijaitsee Unescon maailmanperintökohteessa ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa miljöössä. Se on rakennettu vuonna 1854 ja siinä on noin 879 m². Kirkon sisäiset vuokrat ovat 100 000 € vuonna 2026, muut toimintakulut noin 200 000 € ja tuotot noin 50 000 €/vuosi. Merkittävimmät kuluerät ovat kiinteistön lämmitys, sähkö ja huoltopalvelut. Suomenlinnan kirkon käyttö toimituskirkkona on suosituinta kesäkuukausina, jolloin siellä järjestetään paljon avioliittoon vihkimisiä. Suomenlinnassa on ympärivuotista turismia, mikä tekee siitä mahdollisen kohteen turistityön edistämiseksi. Helsinkiin mereltä saavuttaessa se on ensimmäinen näkyvä kirkkorakennus.

Kirkossa on nähty potentiaalia hiljaisuus- ja retiriittitoiminnalle, nuorten tapahtumille ja ympäristöteemoille. Kirkossa voisi järjestää ainutlaatuisen sijaintinsa myötä myös taiteeseen liittyviä yhteistyöprojekteja yhteistyössä helsinkiläisten taiteilijoiden, oppilaitosten ja taideyhteisöjen/-yritysten kanssa.

Toimintakonsepti:

- Mikä olisi mielestänne paras toimintakonsepti Suomenlinnan kirkossa?
 - (1) Kirkko keskittyy hiljaisuus- ja retiriittitoimintaan ja vastaa siitä koko Helsingin tasolla.
 - (2) Kirkko keskittyy kasvatus- ja ympäristöteemoihin. Siellä järjestetään tapahtumia ja pidetään leirejä ympäri vuoden. Toiminta palvelee laajasti helsinkiläisiä lapsia ja nuoria, ympäristöteemojen osalta myös aikuisia.
 - (3) Kirkko keskittyy turismityöhön ja sen ylläpito rahoitetaan turismista kerättävillä tuotoilla.
 - (4) Yhdistelmä edellä olevista. Mitä elementtejä pitää sisällään ja missä suhteissa?
 - (5) Joku muu, mikä?
- Millaisia yhteistyö- tai kumppanuusmahdollisuuksia näette Suomenlinnan kirkon toiminnassa tulevaisuudessa?
- Miten Suomenlinnan kirkon sijaintia voisi parhaiten hyödyntää?

Ylläpidon ja korjausten rahoittaminen:

- Miten Suomenlinnan kirkon rahoitus tulisi mielestänne toteuttaa?
 - (1) Yhteisen seurakuntatyön budjettia kasvattamalla (joko suorilla kehysmäärärahojen lisäyksillä tai seurakuntien tulonsiirroilla).
 - (2) Kohdistamalla kirkon kulut sen käyttäjille (seurakunnat ja/tai yhteisten palveluiden osastot).
 - (3) Edellä olevia yhdistämällä (missä suhteessa kumpaakin).
 - (4) Jollain muulla tavoin, miten?
- Minkä periaatteiden tulisi ohjata Suomenlinnan kirkon rahoitusmallia tulevaisuudessa?

(Perustelkaa vastauksenne.)

Mikael Agricolan kirkko

Mikael Agricolan kirkko on rakennettu vuonna 1935 ja siinä on noin 4 695 m². Kirkon sisäiset vuokrat vuodelle 2026 ovat 493 000 euroa ja muut toimintakulut noin 200 000 euroa. Merkittävimmät kuluerät ovat lämmitys, huoltopalvelut ja sähkö. Tuottoja on noin 50 000 euroa / vuosi. Arvioitu käyttöaste on tällä hetkellä 84 %: kirkossa kokoontuu säännöllisesti Tuomasyhteisö, Anglikaaninen kirkko sekä Agricolamessu. Lisäksi kirkko toimii aktiivisesti nuorten ja nuorten aikuisten tapahtumapaikkana. Nykyisellään kirkon toiminnasta noin 75 % on yhteisöjen toimintaa ja 25 % Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan toimintaa. Tällä hetkellä Helsingin tuomiokirkkoseurakunta on päävuokralaisena. Tulevaisuudessa Helsingin tuomiokirkkoseurakunta toivoo kustannusosuutensa pienenevän.

Tulevaisuuden mahdollisuuksina kirkolla on nähty olevan roolia nimenomaan yhteisökirkkona, joka tarjoaa toimitiloja erilaisille Helsingin ev.lut. seurakuntien omille sekä yhteistyökumppaneiden kokoontumisille. Kirkon varustelua voidaan kehittää kohti monimuotoista kulttuurikirkkoa, jossa on myös studiotiloja Helsingin seurakuntien käyttöön. Toiminnan nykyistä profiilia voidaan vahvistaa nimenomaan nuorten ja nuorten aikuisten kohtaamispaikaksi sekä kristillisen opetuksen (mm. Alfa-kurssit, keskustelutilaisuudet) toimitilaksi.

Toimintakonsepti:

- Mikä olisi mielestänne paras toimintakonsepti Mikael Agricolan kirkossa?
 - (1) Kirkon käyttö keskitetään yhteisesti toteutettavalle seurakuntatyölle, kuten Helsingin ev.lut. seurakuntien erilaisille, koko Helsinkiä tavoittaville jumalanpalvelusyhteisöille, yhteistyökumppaneille sekä kuoro- ja konserttitoiminnalle.
 - (2) Kirkkoa tarjotaan aktiivisesti seurakuntien, järjestöjen ja yhteisöjen (myös Helsingin ev.lut. seurakuntien ulkopuolisten) käyttöön perimällä käytöstä käypää vuokraa. (Yhteistyökumppaneiden taloudelliset resurssit vuokranmaksuun vaihtelevat suuresti ja tällöin osa nykyisistä käyttäjistä joutuisi todennäköisesti rajaamaan käytössään olevia tiloja / aikaa tai luopumaan tilan käytöstä.)
 - (3) Kirkkoa tarjotaan aktiivisesti muiden helsinkiläisten kirkkokuntien ja kristillisten yhteisöjen käyttöön ilman rahallista vuokraa keskinäistä yhteistyötä syventäen. Miten kirkon ylläpito siinä tapauksessa rahoitetaan?
 - (4) Yhdistelmä edellä olevista. Mitä elementtejä pitää sisällään ja missä suhteissa?
 - (5) Joku muu, mikä?
- Millaisia yhteistyö- tai kumppanuusmahdollisuuksia näette Mikael Agricolan kirkon toiminnassa tulevaisuudessa?
- Miten Mikael Agricolan kirkon sijaintia voisi parhaiten hyödyntää

Ylläpidon ja korjausten rahoittaminen:

- Miten Mikael Agricolan kirkon rahoitus tulisi mielestänne toteuttaa?
 - (1) Yhteisen seurakuntatyön budjettia kasvattamalla (joko suorilla kehysmäärärahojen lisäyksillä tai seurakuntien tulonsiirroilla).

- (2) Kohdistamalla kirkon kulut sen käyttäjille (seurakunnat ja/tai yhteisten palveluiden osastot / yhteisöt).
- (4) Edellä olevia yhdistämällä (missä suhteessa kumpaakin).
- (3) Jollain muulla tavoin, miten?
- Minkä periaatteiden tulisi ohjata Mikael Agricolan kirkon rahoitusmallia tulevaisuudessa? (Perustelkaa vastauksenne).

Toimeenpanosuunnitelma

Kampin kappelin osalta valmistellaan myyntiin liittyvät toimenpiteet sekä käydään mahdollisten ostajaehdokkaiden kanssa keskustelua hinnasta sekä kaupan ehdoista.

Agricola-projektia, Tuomasyhteisö Ry:tä ja Anglikaanisen kirkon toimintaa on avustettu sisäisten vuokrien muodossa ja kustannukset on kohdistettu seurakunnallisen toiminnan avustusten kustannuspaikoille. Näin on toimittu jo pidempään. Vuoden 2026 talousarviossa on seuraavat sisäisten vuokrien varaukset:

Agricola-projekti 164 102€
 Tuomasyhteisö ry 12 212€
 Anglikaaninen kirkko 19 339€

Suomenlinnan kirkon ja Mikael Agricolan kirkon osalta lähetetään seurakunnille lausuntopyyntö. Lausuntopyynnössä seurakuntaneuvostoja pyydetään ottamaan kantaa näiden kahden kirkon osalta kahteen kokonaisuuteen:

- 1) kirkkojen hallinnollinen siirto yhteiseen seurakuntatyöhön,
- 2) sekä toiminnan organisoimisen ja toiminnan suunnittelun vastuun siirtäminen seurakunnalta yhteiseen seurakuntatyöhön.

Suomenlinnan kirkon hallinta siirtyy 1.1.2026 yhteiselle seurakuntatyölle ja Mikael Agricolan kirkko, myöhemmin vuoden 2026 aikana, mikäli seurakunnat niin esittävät.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Päätöksellä on positiivisia vaikutuksia lapsiin varsinkin Suomenlinnan ja Mikael Agricolan kirkon osalta. Näillä toimilla voidaan turvata kirkkojen toiminnan jatkuminen sekä lapsille tutut kerhot ja muu toiminta kirkoissa sekä nuorille aikuisille yhteisöllinen toiminnallinen tila. Kampin kappelin osalta asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Taloudelliset vaikutukset Helsingin tuomiokirkkoseurakunnalle ovat positiivisia ja yhteiselle seurakuntatyölle negatiivisia. Päätökset lisäävät merkittävästi yhteisen seurakuntatyön kustannuksia.

Kampin kappelin osalta taloudelliset vaikutukset ovat positiiviset kiinteistöstä luovuttaessa.

Lisätiedot

Kirkkoherra Mari Mattsson, mari.mattsson@evl.fi

Jakelu

Helsingin seurakuntayhtymän kirjaamo